

นิทานสุภาษิตจีน (28 ตอนแรก) 成语故事 (二十八·上)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้ คือ 一鸣惊人/一鸣驚人 yī míng jīng rén อี้ หมิง จิง เหวิน ซึ่งคำนี้คือ 鸣/鳴 míng หมิง แปลว่า ร้อง, ชื่น ส่วนคำว่า 惊/驚 jīng จิง แปลว่า ตกใจ เมื่อรวมเข้าด้วยกันจึงแปลว่าร้องที่สะท้อนไปทั่วปฐพี โดยที่มาของสุภาษิตคำนี้มีเรื่องเล่าว่า จินในสมัยรัฐฉี (ยุคจั้นกั๋ว) ที่รัฐฉี มีชายชื่อ 淳于髡/淳於髡 Chún Yú kūn ฉุน ยฺหวี่คุน นักเจรจาผู้วิชาวาทศิลป์ยอดเยี่ยมจนยากจะหาใครเทียบได้ในยุคนั้น การเจรจาใดๆ ที่ว่ายากและอันตรายนั้น ก็มักจะมีความไปเชิญเขามาเป็นผู้เจรจา การเจรจาแต่ละครั้งของเขาก็มักประสบความสำเร็จดังมุ่งหมายเสมอ จนชื่อเสียงของเขาดังไปทั่วทุกแคว้นแคว้น ครึ่งหนึ่งที่รัฐฉีมีเหตุการณ์สำคัญที่ท้าทายความสามารถและต้องพิสูจน์ความเป็นนักเจรจาหลักกลั่นของของเขา เหตุการณ์ที่ว่านี้คือ รัฐฉีมีผู้ปกครองชื่อ 齐威王/齊威王 Qí Wēi wáng ฉี เวย์ หวัง ซึ่งเดิมที่เขาเป็นองค์ชายที่ฉลาดหลักแหลมและมีความสามารถเป็นเลิศ แต่เมื่อเขาได้ขึ้นปกครองแผ่นดินต่อจากพระบิดาแล้ว เขากลับหลงใหลในสุรานารี ไม่สนใจงานบริหารบ้านเมือง การงานต่างๆ ยกให้เหล่าขุนนางชั้นที่ดูแล ส่วนตัวเองวันๆ ก็เอาแต่ดื่มสุราเคล้านารี เมื่อเป็นเช่นนั้นนานวันเข้า เหล่าขุนนางที่มีอำนาจทั้งหลายต่างก็พากันฉ้อฉล โกงบ้านกินเมือง ผู้คนเอาใจออกห่าง กำลังทหารอ่อนแอ แผ่นดินถูกรุกรานข้างเคียงโจมตีจู่โจมเอาอยู่เนืองๆ จนประเทศชาติย่ำแย่ แม้ว่าจะมีขุนนางผู้ซื่อสัตย์รักบ้านเมืองอยู่มาก แต่ก็ไม่มีใครกล้าไปตักเตือนเจ้าเมืองเลย เนื่องจากผู้ที่ไปตักเตือนมักจะถูกลงโทษอย่างหนัก บ้านเมืองก็ยิ่งเข้าสู่ภาวะกลียุคมากยิ่งขึ้น ในช่วงนี้เอง 淳于髡/淳於髡 Chún Yú kūn ฉุน ยฺหวี่คุน ได้รับเชิญให้เป็นผู้ไปตักเตือนเจ้าเมือง เมื่อฉุน ยฺหวี่คุนไปขอเข้าเฝ้าเจ้าเมืองฉี เจ้าเมืองฉีรู้สึกฉุนฉวยยิ่งนักที่ยังมีคนกล้ามาเสนอความคิดเห็นต่อตนอีก ด้วยความอยากรู้ว่าผู้มาเข้าเฝ้าจะมาทำไม จึงยินยอมให้ฉุน ยฺหวี่คุนเข้าพบได้ ทันทีที่ฉุน ยฺหวี่คุนเข้าพบเจ้าเมืองฉี เขาก็เริ่มด้วยคำถามว่า

ที่มาภาพ : <http://image.baidu.com/search>

“大王，为陈有一个谜语想请您猜一猜：其国有只大鸟，住在宫廷中，已经三年了，可是它既不喜欢飞翔，也不发生鸣叫，只是毫无目的的过生活，大王您猜，这是一只什么鸟呢？”

“大王，為陳有壹個謎語想請您猜壹猜：其國有隻大鳥，住在宮廷中，已經三年了，可是它既不喜歡飛翔，也不發生鳴叫，只是毫無目的的過生活，大王您猜，這是壹隻甚麼鳥呢？”

“Dà wáng, wéi chén yǒu yī gè míyǔ xiǎng qǐng nín cāi yī cāi: Qí guó yǒu zhī dà niǎo, zhù zài gōng tíng zhōng, yǐ jīng sān nián le, kě shì tā jì bù xǐ huān fēi xiáng, yě bù fā shēng míng jiào, zhī shì háo wú mù dì de guò shēng huó, Dà wáng nín cāi, zhè shì yī zhī shén me niǎo ne ?”

“ต้า หวาง, เหว่ย เฉิน โหยว อี้ เก้อ หมียู่หวิ เสียง ฉิง หมิน โซ อี้ โซ: ฉี กั้ว โหยว จื่อ ต้า เหมียว, จู้ ไจ้ กง ถึง จง, อี้จิง ซาน เหมียน เลอะ, เซอเฉียว ทา จี้ ญี่ สีฮวาน เพย์เสียง, เพย ญี่ ฟาเซิง หมิง เจียว, จื่อเฉียว หาว อู่ มู่ตี้ เตอ กั้ว เซิงหัว, ต้า หวาง หมิน โซ , เจื่อ ฉื่อ อี้ จื่อ เฉินเมอะ เหมียว เนอะ ?”

“ผ่านบท กระหม่อมมีปริศนาเรื่องหนึ่ง ขอผ่านบททรงลงทนาย ที่ประเทศหนึ่งมีนกยักษ์ตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ในวังมาสามปีแล้ว แต่มันไม่ชอบบินและไม่ส่งเสียงร้อง มันเพียงแต่มีชีวิตอยู่อย่างไร้จุดหมาย พระองค์ทรงทนายดูว่ามันคืออะไร”

.....โปรดอ่านต่อฉบับหน้า.....

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง